

ภาค 2

บทสวดพิเศษ บางบท

(หลังทำวัตรเช้าหรือเย็น ตามความเหมาะสมของภิกษุตามแผนหรืออุบาสกอุบาสิกา)

1. ปุพพภาคนมการ

หัวหน้านำ: หันทะ มะยัง ทุทธตะ ณะคะวะโต ปุทธะภาคะนะมะการัง ณะโรมะ เศ.

นะโม คัตตะ ณะคะวะโต, ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ;
อะระหะโต, ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส ;
สัมมาสัมพุทธตะ, ครัตว้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

(3 ครั้ง)

การสวด นะโม นี้ ตามครั้งด้วยคำว่า ครั้งแรกเพื่อระลึกถึงพระมหาปัญญาธิคุณของพระพุทธเจ้า, ครั้งที่สองเพื่อระลึกถึงพระบริสุทธิคุณของพระพุทธเจ้า, และครั้งที่สามเพื่อระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระพุทธเจ้า

2. สรณคมนปาฐะ

-๗๑.25/1/1

หัวหน้านำ: หันทะ มะยัง คิตะระณะคะมะนะปาฐัง ณะณามะ เศ.

(ณะณามะ หมายถึง จะสวด จะกล่าว)

พุทธัง ตะระณัง คัจฉามิ,	ข้าพเจ้านิเฝ้าเอาพระพุทธเจ้า เป็นสรณะ ;
ธัมมัง ตะระณัง คัจฉามิ,	ข้าพเจ้านิเฝ้าเอาพระธรรม เป็นสรณะ ;
สังฆัง ตะระณัง คัจฉามิ,	ข้าพเจ้านิเฝ้าเอาพระสงฆ์ เป็นสรณะ ;
พุทฺธิยัมปิ พุทธัง ตะระณัง คัจฉามิ,	แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้านิเฝ้าเอาพระพุทธเจ้า เป็นสรณะ ;
พุทฺธิยัมปิ ธัมมัง ตะระณัง คัจฉามิ,	แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้านิเฝ้าเอาพระธรรม เป็นสรณะ ;
พุทฺธิยัมปิ สังฆัง ตะระณัง คัจฉามิ,	แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้านิเฝ้าเอาพระสงฆ์ เป็นสรณะ ;
ตะคิยัมปิ พุทธัง ตะระณัง คัจฉามิ,	แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้านิเฝ้าเอาพระพุทธเจ้า เป็นสรณะ ;
ตะคิยัมปิ ธัมมัง ตะระณัง คัจฉามิ,	แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้านิเฝ้าเอาพระธรรม เป็นสรณะ ;
ตะคิยัมปิ สังฆัง ตะระณัง คัจฉามิ,	แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้านิเฝ้าเอาพระสงฆ์ เป็นสรณะ ;

(บางวัด/สำนักนิยมใช้บทข้างล่างนี้ เชื่อกันว่าเป็นบทวิญญูฯ และป้องกันภัยได้)

ทุกชั้น ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง ตะระณัง คัจฉามิ,

ข้าพเจ้าถือเอาพระพุทธเจ้า เป็นสรณะ ตลอดชีวิต จนกว่าถึงพระนิพพาน;

ธัมมัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง ตะระณัง คัจฉามิ,

ข้าพเจ้าถือเอาพระธรรม เป็นสรณะตลอดชีวิต จนกว่าถึงพระนิพพาน;

สังฆัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง ตะระณัง คัจฉามิ,

ข้าพเจ้าถือเอาพระสงฆ์ เป็นสรณะตลอดชีวิต จนกว่าถึงพระนิพพาน;

ทุกชั้นปี ทุกชั้น ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง ตะระณัง คัจฉามิ, แม้ครั้งที่สอง,

ข้าพเจ้าถือเอาพระสงฆ์ เป็นสรณะตลอดชีวิต จนกว่าถึงพระนิพพาน;

ทุกชั้นปี ธัมมัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง ตะระณัง คัจฉามิ, แม้ครั้งที่สอง,

ข้าพเจ้าถือเอาพระสงฆ์ เป็นสรณะตลอดชีวิต จนกว่าถึงพระนิพพาน;

ทุกชั้นปี สังฆัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง ตะระณัง คัจฉามิ, แม้ครั้งที่สอง,

ข้าพเจ้าถือเอาพระสงฆ์ เป็นสรณะตลอดชีวิต จนกว่าถึงพระนิพพาน;

ตะคิณปี ทุกชั้น ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง ตะระณัง คัจฉามิ, แม้ครั้งที่สาม,

ข้าพเจ้าถือเอาพระพุทธเจ้า เป็นสรณะตลอดชีวิต จนกว่าถึงพระนิพพาน;

ตะคิณปี ธัมมัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง ตะระณัง คัจฉามิ, แม้ครั้งที่สาม,

ข้าพเจ้าถือเอาพระธรรม เป็นสรณะตลอดชีวิต จนกว่าถึงพระนิพพาน;

ตะคิณปี สังฆัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง ตะระณัง คัจฉามิ, แม้ครั้งที่สาม,

ข้าพเจ้าถือเอาพระสงฆ์ เป็นสรณะตลอดชีวิต จนกว่าถึงพระนิพพาน;

(ต่อไปนี้เป็นบทขทวนพิจารณาชื่อของคนหรือสถานที่อันวิริคอาจจะเป็นกลุ่มหรือคนเดียวกก็ได้)

3. ปญจสิกขาปทปาฐะ

-ที.ปา. 11/286/247; อจ.ปตจก. 22/172/227; 264/307; อภิ.วิ.35/767/388

หัวหน้านำ: หันทะ มะยัง ปญจสิกขาปะทะปาฐัง ภะณามะ เต.

ปาณาติปาตา เวระมะณี,

เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการฆ่า;

อะทินนาทานา เวระมะณี,

เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้แล้ว;

กาเมสุ มิจฉาราทา เวระมะณี,

เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการประพฤติผิดในกาม;

มุดาวาทา เวระมะณี,

เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการพูดไม่จริง;

สุรามระยษะมัชชะปะมาทัญฐานา เวระมะณี, เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการเสพของเมา คือ
 สุราและเมรัยเป็นต้น, อันเป็นที่ตั้งของความประมาท;

4. อฏฐติกาปทปาฐะ

~อ.อ.อ. 23/131/253

หัวหน้ามา: หันทะ มะยัง อฏฐติกาปะทะปาฐัง ภาณามะ เศ.

ปาณาติปาตา เวระมะณี,	เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการฆ่า;
อะทินนาทานา เวระมะณี,	เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้แล้ว;
อะพรหฺมะจะริยา เวระมะณี,	เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการกระทำอันมิใช่พรหมจรรย์;
มุตาวาทา เวระมะณี,	เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการพูดไม่จริง;
สุรามระยษะมัชชะปะมาทัญฐานา เวระมะณี,	เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการเสพของเมา คือ สุราและเมรัยเป็นต้น, อันเป็นที่ตั้งของความประมาท;
วิกาตะโภชนา เวระมะณี,	เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการบริโภคอาหารในเวลาวิกาล;
นัจจะ คีตะ วาทิตะ วิตุกะทัตตะนะ มาตา คันธะ วิเตปะนะ ธาณะมะ มัณทะนะ	
วิตุสะนัญฐานา เวระมะณี,	เจตนาเป็นเครื่องเว้นจากการที่อนธำ, การขับเพลง, การคนครี, การดู, การเล่นชนิดเป็นข้าศึกต่อกุศล, การหักทรงสวมใส่, การประดับ การตกแต่งคน, คิ้วทพวงมาตา, คิ้วเครื่องกลั่น, และเครื่องศัลทา;

5. เขมาเขมสรณทียิกคายา

~จ.บ.พุทธชรรคที่ 14, เรื่องอัครกัณฑ์คตพราหมณ์

หัวหน้ามา: หันทะ มะยัง เขมาเขมสะระณะทียิกคายาโย ภาณามะ เศ.

พะหุง เว ณะระณัง อันติ	บัพพะตานิ ะนามานิ อะ,
อารามะรุกขะนอคชานิ	มะนุสสา ภาชะคัทธิศา,
<p>มนุษย์เป็นอันมาก เมื่อเกิดมีภัยทุกคามแล้ว, ก็ถือเอาภูเขาบ้าง ป่าไม้บ้าง, อาราม และรุกขเจดีย์บ้าง เป็นสรณะ;</p>	

เนคัง โข ณะระณัง เขมัง เนคัง ณะระณะนุตตะมัง,
 เนคัง ณะระณะมาคัมมะ ตัททะทุกขา ปะนุจจะติ.
 นั้น มีโชสฺระณะอันเกษมเดส, นั้น มีโชสฺระณะอันสูงตุค.
 เขาอาศัยสฺระณะนั้นแล้ว อ้อมไม่พ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้.

โย จะ ทุทธฺชฺจะ ธัมมัญจะ ตังจัญจะ ณะระณัง คะโค,
 อัคราโรริยะตังจานิ ตัมมปปัจญญาเย ปัตตะติ,
 ส่วนผู้ใดถือเอาพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นสฺระณะแล้ว,
 เห็นอริยสังคหคือ ความจริงอันประเสริฐดี ค้ำชูปัญญาอันชอบ;
 ทุกขัง ทุกขะตะนุปปาตัง ทุกขัตตะ จะ อะติกกะมัง,
 อริยัญญัญญังคิกัง นัคคัง ทุกขุปะตะมะคามินัง.
 ก็เห็นความทุกข์, เหตุให้เกิดทุกข์, ความก้าวล่วงทุกข์เสียได้.
 และหนทางมีองค์แปดอันประเสริฐ เครื่องถึงความระงับทุกข์;

เอคัง โข ณะระณัง เขมัง เอคัง ณะระณะนุตตะมัง,
 เอคัง ณะระณะมาคัมมะ ตัททะทุกขา ปะนุจจะติ.
 นั้นแหละ เป็นสฺระณะอันเกษม, นั้น เป็นสฺระณะอันสูงตุค;
 เขาอาศัยสฺระณะ นั้นแล้ว อ้อมพ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้.

6. อริยธรรมา

-ธจ.ตคก. 23/6/5

หัวหน้านำ: หันทะ มะยัง อริยะธรรมาโย ภาณามะ เต.

ยัตตะ ตัทธา ตะอาคเต อะจะตา ตุปะติญฺฐิตา,
 สรัทธา ในพระคตาคคของผู้นี้ค ตั้งมั่นอย่างดี ไม่หวั่นไหว;
 ตัตถัญจะ ยัตตะ กัตถาณัง อริยะกันตัง ปะชังตัตถัง,
 และศีลของผู้นี้คงงาม เป็นที่สรรเสริญ ที่พอใจ ของพระอริยเจ้า;
 ตังเม ปะธาโท ยัตถัคคิ อัญญัตถัญจะ ทัตตะนัง,
 ความเลื่อมใสของผู้นี้คมีพระสงฆ์ และความเห็นของผู้นี้คตรง

8. ปัจฉิมพุกโรชาวาท

-ที.มหา. (มหาปริณิพทานสูตร)

หัวหน้านำ: หันตะ มะยัง ปัจฉิมะพุกโรชาวาทะปาฐัง ภาณามะ เส.

หันตะทานิ ภิกขะเว อามันตะยามิ โว,

อุก่อนภิกขุทั้งหลาย บัดนี้, เราขอเตือนท่านทั้งหลายว่า :-

วะยะธัมมา สังขารา,

สังขารทั้งหลาย มีความเสื่อมไปเป็นธรรมดา;

อัปปะมาเทนะ สัมปาเทตะ,

ท่านทั้งหลาย, จงทำความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเถิด.

อะยัง ตะถาคะตัสสะ ปัจฉิมา วาจา.

นี่เป็นพระวาจาครั้งสุดท้าย ของพระศาสดาเจ้า.

9. ภารสูตตะคาถา

-ศ.ขมธ. 17/53/32

หัวหน้านำ: หันตะ มะยัง ภาระสูตตะคาถาโย ภาณามะ เส.

ภารา หะเว ปัญจักขันธา,

ขันธทั้งห้า เป็นของหนักเนื้อ;

ภาระหาโร จะ ปุคคะโล,

บุคลลแหละ เป็นผู้แบกของหนักพาไป;

ภาราทานัง ทุกขัง โลก,

การแบกถือของหนัก เป็นความทุกข์ ในโลก;

ภาระนิกเขปะนัง สุขัง,

การสลัดของหนัก ทิ้งลงเสีย เป็นความสุข;

นิกขิปิต์วา กระจง ภารัง,
 พระอริยะเจ้า สลักทิ้งของหนัก ลงเสียแล้ว;
 อัญญัง ภารัง อะนาทียะ,
 ทิ้งไม่หือบควยเอาของหนักอันอื่น ขึ้นมาอีก;
 ตะมุฉัง ตัณหัง อัพพุยหะ,
 ก็เป็นผู้ถอนตัณหาขึ้นได้ กระทบรอก;
 นิจฉาโต ประรินิพพุโต.
 เป็นผู้หมดสิ่งปรารถนา คับสนิทไม่มีส่วนเหลือ.

10. ภาทเทกรัตตะกาถา

~ม.ศ.14/527/348 (ภัณฑกรัตตะสูตร)

หัวหน้านำ: หันทะ มะยัง ภัทเทกะรัตตะกาถาโย ภาณามะ เส.

อะตีตัง นานวาคะเมยยะ นับประภูิกังเข อะนาคะตัง,
 บุคคลไม่ควรตามคิดถึงสิ่งที่ล่วงไปแล้ว ด้วยอาลัย;
 และไม่พึงพะวงถึงสิ่งที่ยังไม่มาถึง;
 ยะทะตีตัมปะหีนันตัง อัปปัตตัญจะ อะนาคะตัง,
 สิ่งเป็นอดีตก็ละไปแล้ว; สิ่งเป็นอนาคตก็ยังไม่มา;
 ปังจูปันนัญจะ โย รัมมัง ตัตตะ ตัตตะ วิปัตตะติ,
 อะตังหิรัง อะตังกูปัง ตัง วิทธา มะนุพฺรหะเย.
 ผู้ใดเห็นธรรมอันเกิดขึ้นเฉพาะหน้าในที่นั้น ๆ อย่างแจ่มแจ้ง:
 ไม่ง่อนแง่นคลอนแคลน; เขาควรพอกพูนอาการเช่นนั้นไว้.
 อชระวะ กิจจะมาตูปัง โก ัญญา มะระณัง สุเว.
 ความเพียรเป็นกิจที่ต้องทำวันนี้, ใครจะรู้ความตาย แม้พรุ่งนี้,

นิรัตถัง,

หาประโยชน์มิได้;

12. ธมมการวาทิกาถา

หัวหน้าน่า: หันทะ มะยัง ธัมมะการวาทิกาถาโย ณะณามะ เส.

เย จะ อะคีคา ตัมพุทธา เย จะ พุทธา อะนาคะตา, (ส่วนนี้ภายใน อจ.ศคคก.)

โย เจตะระหิ ตัมพุทโธ พะนุยัง โสกะนาสะโน,

พระพุทธรเจ้าบรรดาที่ล่วงไปแล้วด้วย, ที่ยังไม่มาครัสรู้ด้วย,

และพระพุทธรเจ้าผู้จัด โสภของมหาชนในกาลบัดนี้ ด้วย;

ตัพเพ ตักธัมมะกะรุโน วิหะริงสุ วิหาติ จะ,

อะถาปี วิหะริงตันติ เอธา พุทธานะธัมมะตา

พระพุทธรเจ้าทั้งปวงนั้น ทุกพระองค์ เคารพพระธรรม, ได้เป็นมาแล้วด้วย กำลังเป็น

อยู่ด้วย, และจักเป็นด้วย, เพราะธรรมคา ของพระพุทธรเจ้าทั้งหลาย เป็นเช่นนั้นเอง.

ตัสมา หิ อัตตะกามณะ มะหัตตะมะภิกังขะตา,

ตักธัมโม ะรุกาตัพโพ ตะรัง พุทธานะธาสะนัง.

เพราะฉะนั้น บุคคลผู้รักคน หวังอยู่เฉพาะคุณเบื้องสูง, เมื่อระลึกได้

ถึงคำสั่งสอนของพระพุทธรเจ้าอยู่ จึงทำความเคารพพระธรรม.

นะ หิ ธัมโม อะธัมโม จะ อุโถ สะมะวิปากิโน, (จากนี้ไปจนจบภายใน พุจ.ร.26/332/314-5)

ธรรม และ อธรรม จะมีผลเหมือนกันทั้งสองอย่างหามิได้;

อะธัมโม นิระยัง เนติ ธัมโม ปาเปติ สุคะติง.

อธรรม ย่อมนำไปนรก, ธรรม ย่อมนำไปถึงสุคติ.

ธัมโม ทะเว รักษะติ ธัมมะจาริง,

ธรรมแหละ ย่อมรักษา ผู้ประพฤติธรรมเป็นนิจ;

ธัมโม สุจิณโณ สุขะมาเวหาคิ.

ธรรมที่ประพฤติกิแล้ว ย่อมนำสุขมาให้คน,

เอตานิสังโส ธัมเม สุจิณเณ.

นี่เป็นอันสังส ในธรรมที่ตนประพฤติกิแล้ว.

13. โอวาทปาติโมกขคาถา

~ที.ม.มหานิทานสูตร, พ.จ.25/100/137

หัวหน้านำ: หันทะ มะยัง โอวาทะปาติโมกขะคาถาโย ณะณามะ เส.

ลััพพะปาปัสสะ อะกะระณัง,

การไม่ทำบาปทั้งปวง;

กุตตะลัสสุปะธัมปะทา,

การทำกุศลให้ถึงพร้อม;

สะจิตตะปะริโยทะปะนัง,

การชำระจิตของตนให้ขาวรอบ;

เอตัง พุทธฐานะสาสะนัง,

ธรรม 3 อย่างนี้ เป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย.

ขันตี ปะระมัง ตะโป ตีติกขา,

ขันตี คือความอดกลั้น เป็นธรรมเครื่องเสากิเลสอย่างยิ่ง;

นิพพานัง ปะระมัง ะกัณตี พุทธา,

ผู้รู้ทั้งหลาย กล่าวพระนิพพานว่าเป็นธรรมอันยิ่ง;

นะ หิ ปัพพะชิตโต ปะรุปะมาตี,

ผู้กำจัดสัตว์อื่นอยู่ ไม่ชื่อว่าเป็นบรรพชิตเลย;

ตะมะโณ โทติ ประัง วิหะฐะยันโต.

ผู้ทำสัตว์อื่นให้ลำบากอยู่ ไม่ถือว่าเป็นสมณะเลย.

อะนุปะวาโท อะนุปะมาโต,

การไม่พูดร้าย, การไม่ทำร้าย;

ปาติโมกข จะ ชังวะโร,

การสำรวมในปาติโมกข์;

มัตตัญญูตา จะ กัตตัมมัง,

ความเป็นผู้รู้ประมาณในการบริโภค;

บันตัญจะ ตะยะนาสะนัง,

การนอน การนั่ง ในที่อันสงัด;

อะธิจิตเต จะ อาโยโค,

ความหมั่นประกอบในการทำจิตให้ยิ่ง;

เอตัง พุทธฐานะตาสะนัง, ธรรม 6 อย่างนี้ เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย.

14. ปญจอกิณฑปญจเวกฺขณ

~ธจ.ปตจก. 22/57/81

หัวหน้านำ: หันทะ มะยั้ง ปญฺจะอะกิณฑะปะจจะเวกคะณะปาฐัง กะณามะ เส.

ระราธัมโมมหิ

เรามีความแก่เป็นธรรมดา;

ระรังอะนะตีโต, (อะนะตีตา),

เราล่วงพ้นความแก่ไปไม่ได้;

พะยาธิธัมโมมหิ,

เรามีความเจ็บไข้เป็นธรรมดา;

พะยาธิง อะนะตีโต, (อะนะตีตา)

เราล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้;

มะระณะธัมโมมหิ,

เรามีความตายเป็นธรรมดา;

มะระณัง อะนะตีโต, (อะนะตีตา)

เราล่วงพ้นความตายไปไม่ได้;

ทัฬหะนิ เณ วิญญู อานาปิ

.....

นานาภาโว วินาภาโว,	เราล้วนต้องพลัดพรากทั้งสิ้น,
กัมมัตตะโกมฺหิ,	เราเป็นผู้มีกรรมเป็นของของตน;
กัมมะทายาทो,	เราเป็นผู้รับผลของกรรมนั้น;
กัมมะโยนิ,	เราเป็นผู้มีกรรมเป็นกำเนิด;
กัมมะพันธุ,	เราเป็นผู้มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์;
กัมมะประภูติสสะระโณ,	เราเป็นผู้มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย;
ยัง กัมมัง กะวิตตานิ,	เราทำกรรมอันใดไว้;
กัธฺยาฉัง วา ปาปะกัง วา,	ดีหรือชั่ว;
คัตตะ ทายาทो กะวิตตานิ,	เราจักเป็นผู้รับผลของกรรมนั้น;

เอวัง อัมเหที อะภินันฺทัง ปัจจะเวกขิตฺตพฺพัง, เราทั้งหลายพึงพิจารณาเนื่อง ๆ อย่างนี้แล;
(คำในวงเล็บ เช่น อะนะตฺตา สำหรับผู้หญิงกล่าว)

15. คิณฺฑกฺขณาทิกถา

หัวหน้าน่า: หันตะ มะยัง คิณฺฑกฺขณาทิกถาโย กะณามะ เส.

คัพเพ สังขารา อะนิจจาติ ยะทา ปัญญาเย ปัสสະติ, (ส่วนนี้ภาในพ.ร.25/30/51)

เมื่อใดบุคคลเห็นด้วยปัญญาว่า สังขารทั้งปวงไม่เที่ยง;

อะถะ นิพพินตะติ ทุกฺเข เอตะ มัคโค วิสุทฺธิยา,

เมื่อนั้น ย่อมเหนือยหน่ายในสิ่งที่เป็นทุกข์ ที่คนหลง;

นันฺนแหละ เป็นทางแห่งพระนิพพาน อันเป็นธรรมหมดจด.

คัพเพ สังขารา ทุกฺขาติ ยะทา ปัญญาเย ปัสสະติ,

เมื่อใด บุคคลเห็นด้วยปัญญาว่า สังขารทั้งปวงเป็นทุกข์;

อะละ นิพพินทะติ ทุกเข เอสะ มัคโค วิสุทธิยา,
 เมื่อนั้น ย่อมเหน้อยหน่ายในสิ่งที่เป็นทุกข์ ที่คนหลง
 นั้นแหละ เป็นทางแห่งพระนิพพาน อันเป็นธรรมหมดจด.

อัปปะ อัมมา อะนัตตาติ ยะทา ปัญญาเย ปัสสะติ,
 เมื่อใด บุคคลเห็นด้วยปัญญาว่า ธรรมทั้งปวงเป็นอนัตตา;

อะละ นิพพินทะติ ทุกเข เอสะ มัคโค วิสุทธิยา,
 เมื่อนั้น ย่อมเหน้อยหน่ายในสิ่งที่เป็นทุกข์ ที่คนหลง;
 นั้นแหละ เป็นทางแห่งพระนิพพาน อันเป็นธรรมหมดจด.

อัปปะกา เต มะนุสเสสุ เย ชะนา ปาระคามิโน, (ส่วนนี้ภายใน ๗.ธ.25/1626)
 ในหมู่มนุษย์ทั้งหลาย, ผู้ที่ถึงฝั่งแห่งพระนิพพานมีน้อยนัก;

อะถายัง อิตะรา ปะชา ตีระเมวานุธาวะติ,
 หมู่มนุษย์นอกนั้น ย่อมวิ่งเลาะอยู่ตามฝั่งในนี้เอง.

เย จะ โข สัมมะทักขาเต ธัมเม ธัมมานุวัตติโน,
 ก็ชนเหล่าใดประพฤตिसมควรแก่ธรรม ในธรรมที่ตรัสไว้ชอบแล้ว;

เต ชะนา ปาระเมสสันติ มัจจุเรยยัง สุทตตะรัง,
 ชนเหล่านั้นจักถึงฝั่งแห่งพระนิพพาน ข้ามพ้นบ่วงแห่งมัจจุที่ข้ามได้ยากนัก.

กัณ्हัง ธัมมัง วิปะหายะ สุกกัง ภาวะตะ ปันนิตโต,
 จึงเป็นบัณฑิตละธรรมคำเสีย แล้วเจริญธรรมขาว;

โอกา อะโนกะมากัมมะ วิเวก ยัตตะ ทูระมัง,
 คัดราภิระคิมิจะเอยยะ หิตวา กามะ อะกิจะโน.

จงมาถึงที่ไม่มีน้ำ จากที่มีน้ำ, จงละกามเสีย, เป็นผู้ไม่มีความกังวล;
 จงยินดีเฉพาะต่อพระนิพพานอันเป็นที่สงัด ซึ่งสัตว์ยินดีได้ โดยยาก